

[Udenrigsministeren.]

skeptiske linje, vil sige, at det hele jo ikke blot er et spørgsmål om hurtigst muligt at få bevilget flest muligt millioner; man vil i virkeligheden ved et nøje studium nå frem til noget i retning af det, det ærede medlem hr. Morten Lange sagde: man vil finde ud af, at det er uendelig svært at hjælpe u-landene, at det hele ikke er så snublende let, som det kunne se ud til. Det er vanskeligt at finde de rigtige hjælpemåder, det er svært at kende problemerne ude i den del af verden, der er så fremmed fra vor, tilstrækkeligt til hurtigt at kunne fordoble, 3-, 4-, 5- eller 10-doble den hjælp, man vil yde, og derfor må der gå undersøgelser forud. Man må sikre sig en ordentlig organisation, og man må sikre sig koordination, både internationalt og på hjemmefronten.

Jeg tror, at begge disse måder at behandle problemet på repræsenterer noget rigtigt, og jeg tror, vi må have begge tænkemåder ind i det arbejde, vi skal udføre. Det har man også forsøgt i det udvalgsarbejde, der er gjort, og i det lovforslag, som regeringen nu fremsætter. Der er gjort forskellige kritiske bemærkninger om udvalgsarbejdet, men jeg vil nu gerne sige, at jeg i tidens løb har læst en del materiale om hjælp til u-landene, og jeg synes oprigtig talt ikke, at den udvalgsbetænkning, der her foreligger for folketinget og for dansk offentlighed, er det ringeste, man har set. Jeg synes egentlig, at det er et uhyre sobert og veludført arbejde, der her præsenteres for os.

Udvalget er jo — det var vist det ærede medlem hr. Per Federspiel, der gjorde opmærksom på det — selv beskedent og påstår på ingen måde, at det har fundet det sidste ord i sagen, eller at nu er det sidste u-landsproblem løst. Man siger tværtimod, at man her har fundet frem til et oplæg til diskussion, til et udgangspunkt for det videre arbejde, som så må udføres i det organisationsapparat, som det lovforslag, vi behandler i dag, skal lægge rammerne for.

Debatten i dag har i øvrigt ganske klart delt sig i to områder. Man har dels diskuteret selve det principielle: at hjælpe u-landene, dels har man diskuteret rammerne for den danske organisation, der skal formidle denne hjælp.

På det principielle område er der vel egentlig ikke så forfærdelig stor uenighed. Jeg synes, at den ærede socialdemokratiske ordfører, hr. K. B. Andersen, havde en ganske udmærket formulering, idet han sagde — hvis jeg må have lov at gengive hans tanke frit — at det, der var tale om her, jo ikke var en kæmpemæssig julegaveidé, men at det var et spørgsmål om noget helt andet, nemlig at bryde den onde cirkel mellem fattige og rige nationer. Det ærede medlem sagde det ikke direkte, men jeg tror, han har tænkt på, at der her virkelig er en ond cirkel derved, at der er en tendens i verdensøkonomien til, at de fattige lande bliver stadig fattigere og de rige stadig rigere. Denne udvikling skal brydes og bringes ind i nye baner, hvorimod det ikke er vor opgave blot at yde en sådan kortvarig hjælp, at de fattigdomsramte befolkninger for en kort stund glemmer deres fattigdom. Jeg synes, det er en ganske udmærket præsentation af opgaven.

Det er klart, at politiske overvejelser må indgå i det, vi her forbereder, og her kan man diskutere, om hjælp til u-landene overhovedet kan være upolitisk. Det mente venstres ærede ordfører, hr. Per Federspiel, ikke, og han spurgte: er FN-hjælpen egentlig upolitisk? Jeg synes faktisk, det ærede medlem har ret i at spørge sådan. Man kan drøfte det, det er problematisk — men hjælpen er i hvert fald upolitisk i den forstand, at det ikke specielt er Frankrig, specielt USA eller specielt Rusland, der yder denne hjælp og øver et politisk påtryk igennem den. Det er De Forenede Nationer sammenlagt, der gør det. At så visse af De Forenede Nations medlemmer — herunder de kommunistiske lande — yder forbløffende små bidrag, ja, det er en anden sag. Men i snæver forstand synes jeg godt denne hjælp kan kaldes upolitisk.

Det er rigtigt, som det er understreget af næsten alle de ærede ordførere og andre deltagere i debatten, at hjælpen ikke må benyttes til at øve politisk påtryk. Men det er også rigtigt, som det ærede medlem hr. Per Federspiel sagde, at det dog må være en væsentlig del af hjælpen at udbygge retssystemet i de pågældende lande og hjælpe dem til at udvikle et retssamfund. Jeg synes, at det ærede medlem hr. Henning Rasmussen i sit indlæg her til allersidst har fuld-